

Іван Мищак,
старш. наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України,
д-р істор. наук, проф.

ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ІНТЕРНЕТ-МЕДІА

(аналітичний огляд закордонної преси про події в Україні за 1–28 лютого 2025 року)

Опубліковано: Мищак І. М. Війна росії проти України: аналіз інтернет-медіа (аналітичний огляд зарубіжної преси про події в Україні за 1–28 лютого 2025 року) // Україна у відгуках зарубіжної преси. 2025. Вип. 2 (191). С. 6–25.

В огляді публікацій інтернет-медіа за лютий 2025 року було проаналізовано 36 інтернет-версій медіаресурсів 18 країн світу. Найбільшу активність у висвітленні української тематики проявили інтернет-видання Угорщини (14 %), Франції та Іспанії (по 11 %), Великої Британії (8 %), США, Словаччини та Бельгії (по 5 %), Швеції, Японії, Німеччини, Естонії Латвії, Італії, Нідерландів та Литви (по 4 %), Чехії, Польщі й Канади (по 3 %) (*див. діаграму 1*).

Найбільшу кількість публікацій на українську тематику серед закордонних медіа опублікували: угорська газета «Portfolio» (7,58 %), іспанська «ABC» (7,16 %), угорська «Nepszava» та французька «Le Monde» (по 6,32 %), американська «New York Post» (5,05 %), британська газета «The Independent» та французький журнал «L'Obs» (по 4,42 %), іспанська газета «El Mundo» (4,00 %), британська «The Guardian» (8,45 %) та бельгійський журнал «POLITICO» (по 3,79 %) (*див. діаграми 2, 3*).

Журналісти угорських видань «Nepszava» та «Portfolio» активно коментують можливості щодо проведення переговорів й укладення мирної угоди між росією та Україною. За інформацією кореспондента «Nepszava» Г. Горвата, ситуація на фронті в Україні залишається невизначеною, а переговори між президентом США Д. Трампом і путіним щодо можливого перемир'я не гарантують його досягнення. Натомість українські війська компенсують чисельну перевагу росії технологічними розробками, включаючи бойові роботи, морські дрони та безпілотні системи, що вже змінили хід війни. Автор також наголошує, що путін не зупиниться самостійно, а отже, його потрібно змусити це зробити. Оглядач «Nepszava» Ш. Ж. Папп аналізує, як політики маніпулюють значенням слів, щоб змінювати сприйняття реальності, зокрема щодо війни в Україні. Він зазначає, що адміністрація Д. Трампа, підтримуючи наратив москви, виступає проти визнання росії агресором, а прем'єр-міністр Угорщини взагалі стверджує, що це питання мають вирішувати історики. Автор підкреслює, що такі заяви спотворюють очевидні факти: росія відкрито вторглася в Україну, не потребуючи для цього жодних пропагандистських маніпуляцій, як це робив Третій Рейх у 1939 році. В іншій статті «Nepszava» М. Галь критикує політику Угорщини щодо України та її голосування в ООН разом із такими державами, як Білорусь, Північна Корея та росія. Вона зазначає, що прем'єр-міністр Угорщини, наслідуючи Д. Трампа, перейняв російські наративи, зокрема називаючи Україну

«територією», що, на її думку, є показником деградації політичної моралі. Інший автор «Nepszava» М. Гайду аналізує вплив політики Д. Трампа та російської агресії проти України на світовий порядок, підкреслюючи, що ці події ведуть до руйнування міжнародного права та посилення авторитаризму. Дописувач «Portfolio» Ч. Кісс стверджує, що Європа намагалася продемонструвати свою силу у відповідь на рішення президента США Д. Трампа виключити її з переговорів щодо України, але лише показала свою слабкість і внутрішні суперечності. На екстремому саміті в Парижі, скликаному президентом Франції Е. Макроном, європейські лідери не змогли досягти єдності щодо ключових питань, зокрема про можливість відправки миротворчих сил до України, підкреслює автор. Колишня депутатка угорського парламенту І. Лендваї на сторінках «Nepszava» критикує політику Д. Трампа та В. Орбана, які, за її словами, сприяють відродженню імперіалістичного мислення у світовій політиці. Вона порівнює нинішні події з Мюнхенською угодою 1938 року, коли великі держави вирішували долю менших країн без їхньої участі, наголошуючи, що Україну зараз намагаються виключити з мирних переговорів. Л. Фрелунд, член Європейської інноваційної ради, та професорка Ф. Мюррей на шпальтах «Portfolio» підкреслюють необхідність активізації оборонних та технологічних інвестицій Європи, особливо на тлі зростаючих загроз, включно з війною росії проти України. У цьому контексті автор статті в «Portfolio» Д. Сабо повідомляє, що голова Європейської комісії У. фон дер Ляєн у своїй промові перед дипломатами наголосила на необхідності посилення зовнішньополітичної стратегії ЄС, зокрема через триваючу війну росії проти України. Вона підкреслила, що путін прагне повної капітуляції України, і попередила, що у разі успіху росія може загрожувати й іншим країнам. В іншій статті Д. Сабо аналізує економічні проблеми росії та можливий вплив цих факторів на закінчення війни в Україні. Він зазначає, що хоча західні санкції не змогли миттєво зруйнувати російську економіку, вони спричинили довгострокові проблеми, зокрема дефіцит робочої сили, технологічне відставання та високу інфляцію. Із посиланням на міжнародних аналітиків автор висловлює думку, що росія могла б економічно виграти від завершення війни, однак поки що режим продовжує конфлікт, сподіваючись на підтримку Китаю, Ірану та Північної Кореї. Угорські видання пишуть про повітряні атаки росії на українські населені пункти та інфраструктурні об'єкти. Так, у статті для «Nepszava» журналіст М. Надь повідомляє, що росія здійснила масовані атаки дронами та ракетами по території України, спрямовані на житлові будівлі в Харкові, Полтаві, Запоріжжі, Сумах та Хмельницькому й енергетичну інфраструктуру, зокрема газовий сектор. Оглядач зазначає, що такі удари є частиною системної стратегії кремля, спрямованої на знищення української енергосистеми. Удари по енергетичній інфраструктурі України та холодна погода призвели до імпорту нашою державою газу з Угорщини та Словаччини. Так, за інформацією видання «Portfolio», Україна збільшила добовий імпорт газу до 22,6 млн кубометрів, із яких 8,6 млн надходить з Угорщини, а 12,2 млн – зі Словаччини. Автор статті нагадує, що споживання газу в Україні взимку коливається в межах 110–140 млн кубометрів на добу, а в морозні дні може зрости до 150 млн, що створює додаткові виклики для енергозабезпечення країни.

Французькі видання «Le Monde» та «L'Obs» висловлюють занепокоєння щодо можливості та наслідків для України мирних ініціатив Д. Трампа. Журналісти «Le Monde» А. Каваль, Ф. Рікаром та Е. Вінсент пишуть, що президент Франції Е. Макрон прийняв у Єлисейському палаці вісім європейських лідерів, а також керівників НАТО і європейських інституцій, щоб обговорити можливість відправки військ до України, однак учасники не змогли продемонструвати єдність. Зустріч відбулася на тлі переговорів між Вашингтоном і Москвою, які погодилися на «негайний» початок перемовин щодо завершення війни. Продовжуючи тему цієї зустрічі, кореспонденти «Le Monde» М. Дараме та А. Педро стверджують, що Е. Макрон намагається підготувати французьке суспільство до безпрецедентних воєнних зусиль у відповідь на зміну геополітичного балансу після зближення Д. Трампа з Росією. Автори зазначають, що колишній міністр оборони та закордонних справ Ж.-І. Л. Дріан назвав це «карт-бланшем США на російську агресію в Україні», що викликає серйозні побоювання серед європейських союзників. У своїй колонці для журналу «L'Obs» П. Аскі аналізує ризик повторення сценарію «Ялти» у XXI столітті, коли великі держави можуть укласти угоду про поділ сфер впливу без участі малих країн, зокрема України. Автор зазначає, що повернення Д. Трампа до Білого дому викликає занепокоєння в Європі, оскільки він може спробувати домовитися безпосередньо з Путіним про майбутнє України. Французькі видання також багато уваги приділяють подіям на російсько-українському фронті, тактиці бойових дій, застосуванню нових видів зброї. Е. Гріншпан на шпальтах «Le Monde» пише про зміну росіянами тактики ведення бойових дій на Донбасі, зокрема шляхом інтеграції підрозділів операторів дронів у піхотні з'єднання. Також Росія заявила про розробку нової тактики боротьби з українськими морськими дронами. Аналітики Institute for the Study of War підтвердили перший зафіксований випадок знищення українського дрона-камікадзе Magura за допомогою російського ударного безпілота Kronstadt Orion. У статті журналу «L'Obs» повідомляється, що Київ і Москва звинуватили один одного в ударі по будівлі колишньої школи в суджі, у курській області, де тривалий час точаться бої. Українські ВПС заявили, що 4 людини загинули від російської авіаудару керованою бомбою, тоді як Росія звинуватила ЗСУ у ракетному ударі по школі, оголосивши про відкриття кримінального провадження проти українського командира. Водночас у статті наведено слова Президента України В. Зеленського, який заявив, що удар по цивільних є типовою тактикою Росії, та підкреслив, що аналогічні бомбардування руйнують й українські міста. У статті Ф. Вінсент, Е. Гріншпана та Ф. Понса для «Le Monde» аналізується ситуація щодо присутності північнокорейських військових у російському місті курськ. За інформацією української та південнокорейської розвідки, близько 10 000 північнокорейських солдатів були виведені з регіону через значні втрати. Водночас Президент України В. Зеленський 7 лютого заявив, що ці підрозділи знову беруть участь у бойових діях. Видання також повідомляє про знищення сотень північнокорейських солдатів під час бойових дій. Кореспонденти «Le Monde» Т. д'Істрія та Р. Урдан описують, як Київ через три роки після початку повномасштабної війни залишається одночасно і містом війни, і містом, де життя триває. Вони

зазначають, що хоча українська столиця значно краще захищена завдяки системам протиповітряної оборони, вона все ще зазнає атак дронів і перебоїв з електропостачанням. Автори підкреслюють контраст між реальністю фронту та мирним життям у місті: військові, які повертаються на короткий відпочинок, часто вражені тим, як люди ходять у кафе, відвідують салони краси або клуби, тоді як на передовій тривають запеклі бої.

Іспанські видання «ABC» та «El Mundo» багато пишуть про різноманітні форми підтримки України у її протистоянні з російським агресором. Так, у репортажі «ABC» йдеться про двосторонню зустріч у Києві голови іспанського уряду П. Санчеса з Президентом України В. Зеленським. П. Санчес повторив, що Іспанія продовжуватиме підтримувати Україну стільки, скільки необхідно для досягнення справедливого та тривалого миру. Зазначається, що Президент України подякував уряду Іспанії за підтримку, яку він надає нашій державі з початку російського вторгнення. Візит до Києва прем'єр-міністра Іспанії П. Санчеса разом із лідерами Європейського Союзу висвітлює також «El Mundo». Відзначено слова П. Санчеса про те, що Україна має здобути справедливий і міцний мир. «Від цього залежить свобода, безпека та майбутнє всіх європейців», – наголосив прем'єр-міністр Іспанії. Своєю чергою «ABC» цитує міністра закордонних справ Іспанії Х. М. Альбареса, який заявив, що «несправедлива війна не може закінчитися несправедливим миром», коментуючи переговори щодо вирішення питання російського вторгнення в Україну. Гіпотетична мирна угода «повинна поважати Статут ООН», наголосив Х. М. Альбарес на початку зустрічі міністрів закордонних справ європейських країн у Парижі, присвяченій поточним дипломатичним переговорам щодо війни в Україні. Іспанські журналісти часто пишуть про намагання українських військових завдати росії болісних ударів без застосування дороговартісних ракет. Зокрема, «El Mundo» інформує про нанесення дальніх ударів по росії із використанням унікальних безпілотників з 250-кілограмовою авіабомбою. Згідно з повідомленням, дрон є унікальною розробкою, яка «перепишує правила ведення війни». Автор статті зазначає, що хоча росія постійно заявляє про збиття таких безпілотників, вибухи на російських військових виробництвах, нафтопереробних заводах і складах боєприпасів доводять протилежне. Низка репортажів іспанських видань присвячена бойовим будням українських військових на різних ділянках фронту, а також навчальних полігонах, де готується нове поповнення для бойових бригад. Так, у репортажі «ABC» йдеться про бійців десантно-штурмової бригади «Лють» Національної поліції України, які стоять на передовій у Торецьку Донецької області. В іншій статті видання кореспондентка М. Гонсалес розповідає як бригада «Азов» створює новий міжнародний добровольчий батальйон, мета якого навчити найкращих солдатів для виконання найнебезпечніших місій, а також зменшити брак особового складу. Авторка також зазначає, що українська армія почала реформу своєї структури, щоб організувати корпуси або дивізії, а ядром цієї нової організації називає «Азов» і 3-ю десантно-штурмову бригаду через їхні відмінні результати на фронті. «ABC» також інформує своїх читачів про відключення електроенергії через атаки росії на енергетичну інфраструктуру в деяких регіонах України. Окремо відзначено занепокоєння щодо ризиків для ядерних реакторів і

долі окупованої Запорізької АЕС після того, як Україна звинуватила росію у перешкоджанні ротації місії спостерігачів ООН. Низка повідомлень іспанських медіа присвячена акціям українців у різних містах Іспанії та європейських країн, приуроченим роковинам повномасштабного російського вторгнення в Україну.

Аналіз співвідношення сфер огляду української проблематики у закордонних інтернет-виданнях упродовж лютого 2025 року засвідчив, що оглядачами більш активно оцінювалися роль і місце нашої держави у світовій політиці (77 %). Безпосередньо російському вторгненню в Україну в оглядах закордонних медіа приділено значно менше уваги (23 %) (див. діаграми 4, 5).

Російське вторгнення в Україну в закордонних інтернет-медіа за структурою висвітлених питань виглядає так: військові дії ЗСУ, ТРО, партизанів – 13 %, обстріли території України російською армією – 12 %, візити іноземних високопосадовців до України – 11 %, реакція вітчизняних впливових діячів та організацій; портрети українського спротиву; діяльність української влади; воєнний потенціал України – по 9 % (див. діаграму 6).

Російське вторгнення в Україну найчастіше висвітлювалося: іспанськими виданнями «ABC» (18,35 %) та «El Mundo» (11,01 %), британською газетою «The Independent» (9,17 %), французькою «Le Monde» (8,26 %), американською «New York Post» (7,34 %), японською «Japan Today» (6,42 %), угорською «Nepszava» та словацькою «Nový Čas» (по 3,67 %), естонською «Eesti Päevaleht» та німецьким журналом «Focus» (по 2,75 %) (див. діаграму 7).

Упродовж лютого 2025 року військові дії ЗСУ, ТРО, партизанів стали головною темою обговорення в закордонних інтернет-медіа. Переважно закордонні медіа пишуть про вдалі атаки українців на об'єкти в росії за допомогою безпілотників та оборону населених пунктів від переважаючих сил ворога. Репортер американської газети «New York Post» Р. Реес інформує, що в ніч на 3 лютого 2025 року були атаковані дронами волгоградський нафтопереробний та астраханський газопереробний заводи в росії. Автор зазначає, що удари з використанням безпілотників стали вже п'ятою успішною операцією, завданою в 2025 році у глибині території росії, та нагадує, що обидва об'єкти є великими виробниками пального для російської армії – волгоградський нафтопереробний завод «лукойлу» переробляє майже 6 % всієї нафти в рф, а астраханський – є одним із ключових енергетичних об'єктів рф, що переробляє 12 млрд газового конденсату щорічно. В іншій статті «New York Post» оглядач Е. Блер інформує, що, за даними Міністерства оборони України, з початку кривавого конфлікту українські війська знищили 10 тисяч російських танків. Водночас британський військовий радник підполковник Д. Риммер оцінив втрати російських танків приблизно в 3700 одиниць. Журналістка британської «The Independent» Б. Гуч, посилаючись на пресслужбу оперативно-стратегічного угруповання військ «Хортиця», пише, що на Луганщині військові 412-го окремого полку безпілотних систем Nemesis вперше уразили північнокорейську самохідну артилерійську установку М-1978 «Коксан» із гарматою калібру 170 мм. Повідомляється, що ця артилерійська установка вперше з'явилася на озброєнні російських військ у жовтні 2024 року. Інший британський оглядач, іноземний кореспондент «The Guardian» Л. Гардінг, повідомляє, що українські

сили відбили село Піщане на північний захід від міста Покровськ. За його словами, повернення цього важливого села підкріплює аргумент Києва про те, що перемога Москви не є неминучою і що за достатньої підтримки Заходу вона може повернути собі територію. Низка повідомлень закордонних видань присвячує матеріали курській операції ЗСУ. Оглядач естонської «Eesti Päevaleht» Т. Калмус пише, що події в курській області досі були для президента Росії Путіна настільки болючими, що, наприклад, у січні він лише один раз згадав цей регіон у своїй промові. На Z-каналах кипіли емоції, пише оглядач, адже через півроку після вступу української армії в курську область українці все ще там. Кореспондентка бельгійського «POLITICO» В. Мелкозерова розкриває деталі операції Головного управління розвідки України, агенти якої заклали приховану вибухівку в окулярах, які носять пілоти безпілотників російської армії, в результаті чого вони вибухнули та осліпили щонайменше вісім солдатів – пілотів FPV. Про ще одну успішну операцію українських спецслужб на ворожій території інформує журналіст угорської «Nepszava» М. Надь. За його словами, в Москві біля елітного житлового комплексу вибухнула бомба, внаслідок чого загинув проросійський воєнізований лідер А. Саркісян, якого Служба безпеки України раніше називала мафіозним ватажком. Він був відомий своєю діяльністю в окупованій Росією частині Донецької області, де організовував незаконні збройні формування та постачав їх ресурсами.

Обстріли території України російською армією також активно висвітлювалися закордонними інтернет-медіа. Низка видань («New York Post», «The Brussels Times», «Japan Today», «ABC», «Svenska Dagbladet», «Nový čas» та ін.) повідомила про масований обстріл України Росією 1 лютого 2025 року. Репортерка американської газети «New York Post» Д. Бардольф повідомляє, що внаслідок цього загинуло 12 людей і було зруйновано енергосистему, що призвело до тимчасових відключень електроенергії по всій країні. За даними авторки, загалом було запущено 123 безпілотники та понад 40 ракет, пошкоджено десятки будівель, дитячий садочок та об'єкти енергетичної інфраструктури як мінімум у шести регіонах. Видання зазначає, що незвичайно тепла погода допомогла забезпечити безперебійну роботу української енергосистеми без планових відключень електроенергії та опалення, а також завадила спробам Росії змусити українців підкоритися. Редакційна стаття японської газети «Japan Today» інформує про ракетний удар, якого російські війська завдали по історичному центру Одеси, об'єкту Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, пошкодивши будівлі та поранивши двох людей. Читачам оповідають про руйнування готелю «Брістоль», пам'ятки, побудованої наприкінці 19 століття, а також фрагменти, розкидані на вулиці поблизу розкішного оперного театру тієї самої епохи. Шведська «Svenska Dagbladet» наголосила, що ЮНЕСКО засуджує ракетний обстріл історичних кварталів Одеси, які є об'єктом всесвітньої культурної спадщини, зазначаючи, що співробітники організації були на місці, щоб задокументувати руйнування – особливо двох будівель, які знаходяться під особливим захистом культурної спадщини ЮНЕСКО. Інше шведське видання «Aftonbladet» повідомило про черговий російський ракетний удар по Україні 11 лютого. Ціллю називають енергетичний сектор країни та

інформують, що у зв'язку з нападом у кількох регіонах відбулися аварійні відключення енергомереж. Закордонні видання інформують про удар балістичною ракетою по центру українського міста Ізюм у Харківській області («ABC»), влучання російських ракет у житлові будинки в Полтаві та Харкові («Japan Today»), атаку російського безпілотної на житловий квартал міста Суми («Libero Quotidiano») тощо. Резонанс у закордонній пресі викликала атака росіян на об'єкт укриття Чорнобильської АЕС. Так, оглядач «New York Post» Н. Макентайр інформує, що російський безпілотної завдав удару по захисній оболонці, яка захищає радіоактивний реактор на Чорнобильській АЕС, завдавши значних збитків. Автор статті нагадує, що електростанція була метою росіян протягом усієї війни, і російські війська захопили контроль над зоною відчуження Чорнобильської АЕС у перший же день повномасштабного вторгнення у 2022 році.

Роль і місце України у світовій політиці за структурою висвітлених у лютому 2025 року питань виглядає так: мирні пропозиції та переговорний процес – 32 %, реакція світових політиків, діячів та організацій – 24 %, вплив російського вторгнення в Україну на світову політику й економіку – 20 %, фінансова та економічна допомога Україні; збройна допомога Україні – 3 %, політика щодо біженців з України; акції на підтримку України – по 2 % (див. *діаграму 8*).

Найчастіше роль і місце України у світовій політиці упродовж аналізованого періоду висвітлювали: угорські газети «Portfolio» (9,56 %) та «Nepszava» (7,10 %), французькі видання – газета «Le Monde» (5,74 %) та журнал «L'Obs» (5,19 %), бельгійський журнал «POLITICO» (4,64 %), американська газета «New York Post» та британська «The Guardian» (по 4,37 %), іспанська «ABC» (3,83 %), нідерландська «Algemeen Dagblad» та британська «The Independent» (по 3,01 %) (див. *діаграму 9*).

У лютому 2025 року обговорення мирних пропозицій та переговорного процесу вийшли на провідне місце серед повідомлень закордонних інтернет-медіа.

У статті французького журналу «L'Obs» повідомляється, що Президент України В. Зеленський заявив про готовність до прямих переговорів із путіним та іншими світовими лідерами задля припинення війни, якщо це буде єдиним способом досягти миру та зберегти життя українців. Він зазначив, що готовий до зустрічі у форматі з чотирма учасниками, проте не уточнив, хто саме братиме в ній участь. Журналіст припустив, що це можуть бути представники України, росії, США та ЄС. Автор статті інформує, що на тлі можливого зменшення американської підтримки після повернення Д. Трампа до Білого дому обговорення мирних переговорів активізувалося, хоча позиції сторін залишаються несумісними: В. Зеленський наголошує, що угода має містити міцні гарантії безпеки для України, тоді як кремль фактично вимагає капітуляції. Д. Гусак, автор статті в угорській «Portfolio», аналізує можливий сценарій завершення війни в Україні, зокрема на тлі очікуваних заяв на Мюнхенській конференції з безпеки. Д. Гусак зазначає, що адміністрація Д. Трампа проводить консультації щодо мирної угоди, яка може включати поступки на користь

москви, такі як відмова України від вступу до НАТО, скасування антиросійських санкцій та закріплення окупації українських територій. Водночас Київ може отримати гарантії євроінтеграції та підтримку у відбудові, вважає Д. Гусак. Кореспондент французької «Le Monde» Т. д'Істрія звертає увагу на пропозицію Д. Трампа Україні надати США гарантований доступ до її рідкоземельних ресурсів в обмін на подальшу військову та фінансову підтримку. Він заявив, що США прагнуть укласти угоду, яка забезпечить їхній пріоритетний доступ до стратегічних корисних копалин України, ключових для оборонної та високотехнологічної промисловості. Зазначається, що Президент України В. Зеленський підтвердив обговорення цього питання з Д. Трампом, наголошуючи, що можливість спільної розробки ресурсів із союзниками є частиною «плану перемоги». Журналісти польського видання «Do Rzeczy» аналізують думки А. Галлямова, колишнього спічрайтера путіна, який попередив, що правитель кремля не зупиниться ні перед чим у переговорах з Д. Трампом. А. Галлямов упевнений, що переговори відбудуться і він не може уявити ситуацію, в якій переговори не відбудуться. Для путіна відмова від переговорів гарантувала б конфлікт з американським президентом. І це було б настільки абсурдно, що навіть путін на це не здатний, переконаний А. Галлямов. Водночас політтехнолог стверджує, що «обрання Д. Трампа президентом США є найкращим «подарунком» для путіна, оскільки решта світу набагато рішучіша у своєму ставленні до нього». Міністр закордонних справ Литви К. Будрис, якого цитує «Verslo žinios», називає «історичною помилкою» те, що офіційні особи ЄС розглядають відновлення закупівель російського газу як можливий фактор припинення війни в Україні, і це може бути використано в українських мирних переговорах. На його переконання, «росія має бути переможена, а не винагороджена новими джерелами доходу». Українська експертка В. Бойко та колишній німецький дипломат Г. Хойман у статті для німецького «Focus» зазначають, що росії вдалося гібридною війною послабити дієздатність Європи, а отже, її підтримку України. Погляд в історію, йдеться у дописі, показує, що прагнення до миру породжує ілюзії щодо можливостей дипломатії. За словами авторів статті, цією тугою часто зловживають, прикладом чого є навіть нинішня виборча кампанія в Німеччині. Відтоді як Д. Трамп вступив на посаду президента США стає дедалі очевиднішим, що Європа має нести головну відповідальність за підтримку України в майбутньому. Від Німеччини, пишуть автори, очікують лідерства в цій сфері, тому гібридна війна росії насамперед спрямована проти Німеччини. Журналіст польського тижневика «Do Rzeczy» М. Печинський аналізує позицію президента США Д. Трампа щодо війни в Україні. На його думку, Д. Трамп не є ні проросійським, ні проукраїнським. Він хоче досягти миру, а якщо це не вдасться, він хоче заробити гроші, допомагаючи Україні, яка втомлена війною і готова поступатися більше, ніж путін, вважає М. Печинський. Нідерландське видання «Algemeen Dagblad» коментує слова міністра оборони США П. Хегсета, який на зустрічі в штаб-квартирі НАТО в Брюсселі наголосив, що США хочуть «суверенної та процвітаючої України». Разом із тим міністр висловив позицію адміністрації США, щоб левову частку допомоги Україні в майбутньому надавали європейські країни. Міністр оборони Нідерландів

Р. Брекегельманс після попередження США каже, що не варто панікувати. За його словами, США не заявляли про вихід з Європи, не говорили також про те, що незабаром їм доведеться самостійно захищати Україну. Він навіть вважає, що це може мати позитивний ефект, тому що «європейські країни тепер повинні будуть діяти». В іншій статті нідерландського видання уточнюється заява нової адміністрації США про те, що Україна не може вступити в НАТО, має поступитися територією росії, заплатити США за вже надану військову допомогу, а будь-яка мирна угода має бути гарантована європейськими військовими силами. Зі свого боку США обіцяють продовжувати підтримувати Україну. За словами нідерландського журналіста Г. Ніетнгейса, це гірка невдача для українців, які три роки протистояли вторгненню росії в їхню країну, сподіваючись одного дня процвітати як член ЄС та бути в безпеці в НАТО. Директор Центру східноєвропейських політичних досліджень М. Чепуритіс на шпальтах латвійського видання «Diena» заявив, що для забезпечення міцного миру переговори про припинення війни мають відбуватися між Україною та росією, а не росією та США. За словами М. Чепуритіса, залучення ЄС та європейських держав як гравців у цьому процесі було б важливим, але головними сторонами переговорів мають бути росія та Україна. Оглядач угорської «Nepszava» Д. Харшанї пише про бажання адміністрації Д. Трампа бачити проведення виборів в Україні ще цього року, особливо якщо Київ досягне угоди про припинення вогню з росією. Спецпредставник США К. Келлог заявив, що демократичні процеси мають зберігатися навіть під час війни, хоча українське законодавство забороняє вибори в умовах воєнного стану. Автор статті зауважує, що таку позицію США деякі українські посадовці розцінюють як спробу створити пастку, оскільки путін може використати це для оскарження повноважень Президента України В. Зеленського.

Реакція світових політиків, діячів та організацій на події в Україні традиційно залишається серед головних тем висвітлення у закордонних інтернет-медіа.

Німецька газета «Frankfurter Allgemeine» відзначає різку критику з боку уряду Німеччини президента США Д. Трампа, викликану його коментарями щодо експлуатації природних ресурсів в Україні в обмін на військову допомогу. Наголошено, що канцлер О. Шольц засудив пропозицію Д. Трампа та звинуватив його в егоїзмі. За словами канцлера, враховуючи величезні руйнування в Україні, ресурси країни повинні бути спрямовані на фінансування всього, що знадобиться після війни. У статті для угорської «Portfolio» професор Принстонського університету Г. Джеймс зазначає, що підхід Д. Трампа до врегулювання війни в Україні не забезпечує необхідних гарантій безпеки та не може стати основою для стійкого миру. Він критикує позицію США, яка передбачає територіальні втрати для України та відмову від її вступу до НАТО, а також звертає увагу на історичні паралелі з Мюнхенською угодою 1938 року. На його думку, вирішальну роль у встановленні миру могли б відіграти Франція та Велика Британія як ядерні держави, які разом зі США та росією гарантували безпеку України за Будапештським меморандумом. Г. Джеймс припускає, що Лондон і Париж могли б надати Україні ядерні озброєння або технології стримування для запобігання

подальшій російській агресії. За інформацією латвійської «Neatkarīgā Rīta Avīze», спікери парламентів країн Балтії, Польщі, Фінляндії та України в естонському місті Тарту прийняли заяву, в якій закликали союзників підтримати Україну в її боротьбі з агресором – росією, своєчасно надавши їй необхідну військову допомогу. Під час зустрічі з лідерами парламентів спікерка латвійського парламенту Д. Меріня висловила думку, що Європа повинна мати можливість бути більш рішучою щодо санкцій проти росії та закликала включити в 16-й пакет санкцій обмеження щодо атомної енергетики та залучених осіб, а також тіньового флоту, енергопостачальних компаній тощо. На думку автора статті у шведській «Svenska Dagbladet» В. Нуммеліна, Європа повинна більше об'єднатися для необхідності значного військового посилення, оскільки росія все ще веде війну в Україні. На переконання автора, для Європи на порядку денному стоїть практично одне питання: як усім більше інвестувати в оборону, щоб допомогти Україні і зберегти підтримку з боку США. Канадська «The Toronto Sun» звертає увагу читачів на заяву прем'єр-міністра Канади Д. Трюдо на пресконференції у Брюсселі. Політик відреагував на коментарі, зроблені міністром оборони США П. Гегсетом, який заявив, що для України неможливо зберігати кордони, які існували до вторгнення росії у 2014 році, зазначивши, що українці мають вирішити, як закінчиться війна з росією. Журналіст угорської «Portfoliо» Д. Сабо аналізує інтерв'ю угорського прем'єра В. Орбана для «Neue Zürcher Zeitung», у якому той заявив, що його країна прагне балансувати між Заходом, Китаєм і росією. В. Орбан розкритикував політику ЄС, стверджуючи, що економічно Європа слабшає, а угоди з москвою укладати легше, ніж з Брюсселем. Він також підтвердив, що Угорщина виступає проти антиросійських санкцій, оскільки, за його словами, країна більше постраждала від їх запровадження, ніж сама росія. Стосовно війни в Україні В. Орбан заявив, що ЄС зробив помилку, не змусивши сторони сісти за стіл переговорів ще у 2022 році, і висловив надію, що адміністрація Д. Трампа зможе домогтися мирної угоди, «розв'язавши гордіїв вузол». Політичний редактор британської «The Independent» Д. Меддокс інформує, що колишній заступник голови Консервативної партії Д. Лопресті, який раніше був членом парламенту від округу Філтон і Бредлі Сток у Глостерширі, тепер перебуває в Києві та допомагає українцям. Він активно підтримував Україну ще під час своєї діяльності в парламенті, виступаючи за збільшення обсягів допомоги у боротьбі проти росії. В інтерв'ю виданню «The Independent» Д. Лопресті зазначив, що не виконує бойових місій, а займається підтримкою, зокрема в галузі дипломатії, постачання зброї та допомоги ветеранам.

Упродовж лютого 2025 року переважна більшість повідомлень у закордонних медіа щодо української проблематики мала нейтральну тональність (83,79 %). Частка позитивних повідомлень склала 12,00 %, а негативних – 4,21 % (див. діаграму 10).

Найчастіше закордонні інтернет-медіа у нейтральному контексті висвітлювали перспективи мирних переговорів між росією та Україною, реакцію іноземних політиків і громадських діячів та організацій на події в Україні, діяльність української влади, ситуацію на російсько-українському фронті.

Упродовж лютого 2025 року в нейтральному тоні місце і роль України у світовій політиці представлені в 326 статтях та повідомленнях. 26 статей та повідомлень вирізнялися позитивною тональністю, а 14 – негативною. Що стосується ситуації в Україні безпосередньо під час російського вторгнення, то нейтральна інформація представлена в 72 статтях і повідомленнях. 31 стаття та повідомлення мали позитивну тональність, а 6 – негативну (див. діаграму 11).

Упродовж лютого 2025 року лише нейтральна тональність статей про Україну характерна для інтернет-видань Канади («National Post», «Toronto Sun»), Нідерландів («Algemeen Dagblad», «De Telegraaf»), Естонії («Postimees», «Eesti Päevaleht») та Німеччини («Frankfurter Allgemeine», «Focus»).

Незалежний письменник і щотижневий оглядач канадської «National Post» А. Зіво пише, що адміністрація Д. Трампа приголомшила союзників, оголосивши про дружній Москві «мирний план» для України. Хоча подробиці ще з'являються, дані свідчать про те, що план не принесе Європі міцної стабільності і, ймовірно, лише підштовхне Росію до розширення її неоімперіалістичних вторгнень у найближчі роки, переконаний автор статті. Високопоставлені європейські чиновники вважають, що Д. Трамп, незважаючи на те, що позиціонував себе як того, хто вміє укладати угоди, суттєво послабив переговорну позицію України, пішовши на серйозні поступки ще до початку мирних переговорів, цитує європейських політиків А. Зіво. Тему політики адміністрації Д. Трампа продовжує оглядач нідерландської «Algemeen Dagblad» Й. Поппема, який стверджує, що відчуження між США та Європою в розпалі. За його словами, це стало до болю очевидним як під час голосування американців у Генеральній Асамблеї ООН, так і під час візиту президента Франції Е. Макрона до Білого дому. Д. Трамп, йдеться у статті, у питанні щодо України стає на бік Путіна і більше не є союзником Європи і Заходу, яким ми його знаємо. Оглядач іншого нідерландського видання «De Telegraaf» Л. Оудсхорн каже, що мирний план президента США Д. Трампа винагороджує агресію президента Росії Путіна, дозволяючи залишити окуповані Росією території. За його словами, Європа і Президент України В. Зеленський ніколи не змиряться з цим. Європа, каже автор, повинна взяти справу у свої руки та простягнути Україні руку допомоги. На шпальтах німецького журналу «Focus» американський історик і професор стратегічних досліджень Ф. О'Браєн висловлює думку, що мирний план президента США Д. Трампа дає Путіну «більшу частину того, що він хотів», а інтересам України приділяється «дуже мало» уваги. Військовий експерт з Німеччини К. Масала розповідає про «програшну ситуацію щодо України». К. Масала побоюється, що переговори будуть відбуватися «через голови України та європейців». Генеральний директор Служби зовнішньої розвідки Естонії К. Розін, якого цитує «Postimees», під час презентації щорічного звіту зовнішньої розвідки наголосив, що для забезпечення майбутнього України та безпеки вільного світу Росія не повинна диктувати умови припинення війни і війна в Україні має закінчитися явною поразкою Росії. Політолог М. Крендалл на шпальтах естонської «Eesti Päevaleht» пише, що повідомлення президента США Д. Трампа про стратегію припинення війни в Україні підтвердило його проблематичне бачення Росії. За словами політолога, Д. Трамп жодного разу не

згадав російські військові злочини, тортури чи жорстокість і те, що росія почала війну та вторглася в Україну. Репортер канадського видання «Toronto Sun» Д. Бакстер інформує, що федеральний уряд дає українцям у Канаді, які втекли від російського вторгнення, ще один рік для подання заяв на отримання нових чи продовження тимчасових віз. Новий крайній термін подання заяв на отримання нових або продовжених дозволів на роботу та навчання в рамках програми «Дозвіл на екстрені поїздки між Канадою та Україною» – 31 березня 2026 року. Виконавчий директор Конгресу українців Канади І. Михальчишин заявив, що продовження терміну дії візи зніме частину навантаження з людей, дозволи яких закінчуються наприкінці 2025 року. За словами представника європейської фракції лібералів ALDE в Парламенті Словаччини депутата М. Полячіка, якого цитує «Denník N», на території росії перебувають понад 100 тис. українських дітей, які потрапили туди різними шляхами, Автор вважає, що викрадення українських дітей є частиною плану путіна стерти Україну з карти світу. Росіяни говорять про «визволення» понад 700 тис. українських дітей. З іншого боку, українці задокументували близько 20 тис. випадків із конкретними іменами та походженням дітей. Справжня кількість, ймовірно, коливається від 100 000 до 150 000, зауважує М. Полячік. Репортер американської «New York Post» Р. Реєс пише про створення росією системи тортур для переслідування українських військовополонених. За словами колишніх співробітників в'язниці, які дали свідчення в Міжнародному кримінальному суді, наказ кремля від лютого 2022 року давав російським охоронцям імунітет, що дозволяє їм здійснювати варварські дії у своїх в'язницях. Охоронцям та їхнім начальникам було надано недоторканність завдяки новій політиці, яка дозволила їм вимикати камери спостереження та носити маски при спілкуванні з військовополоненими. Британська «The Independent» підводить підсумки фінансових збитків України від російського вторгнення. За інформацією видання, Світовий банк, Європейська комісія та ООН збільшили свої оцінки загальної вартості реконструкції та відновлення України до 524 млрд доларів протягом наступного десятиліття. Дослідження оцінює збитки з 24 лютого 2022 року по 31 грудня 2024 року. Журналістка А. Шалал пише, що при цьому порушення економічних потоків і виробництва, а також додаткові витрати, пов'язані з війною, загалом оцінюються як економічні втрати та становлять 588,8 млрд доларів.

Позитивні повідомлення щодо українського питання упродовж січня 2025 року з'являлися переважно в інтернет-виданнях Іспанії («ABC», «El Mundo»), Великої Британії («The Guardian», «The Independent»), Бельгії («The Brussels Times», «POLITICO») та США («New York Post», «Time»).

Репортер канадської газети «National Post» Б. Грейвленд інформує, що прем'єр-міністр Канади Д. Трюдо не виключив відправки канадських військ в Україну в рамках можливої угоди про припинення вогню. Він заявив, що Канада продовжить підготовку українських військ. За словами журналіста, Президент України В. Зеленський подякував Канаді за надану підтримку, зокрема за підготовку солдатів та допомогу у постачанні «канадських оптичних технологій високого рівня» для безпілотників на полі бою. Видання нагадує про вклад Канади в допомогу нашій державі – Кільський інститут світової економіки

поставив Канаду на п'яте місце за загальним обсягом асигнувань у своєму рейтингу підтримки України, який охоплює військові, фінансові та гуманітарні внески. В іншій статті видання додатково інформується, що Канада направить Україні допомогу у розмірі 5 млрд доларів із коштів, отриманих від конфіскованих російських активів, а також 25 додаткових легкоброньованих машин та грант для забезпечення енергетичної безпеки. Зважаючи на загрозу з боку росії, експерти німецького журналу «Focus» Д. Бінденагель та К. Юнг закликають Німеччину «масово розширити» підтримку України та стримування росії. На їхнє переконання, оборонний бюджет необхідно щорічно збільшувати «щонайменше на 30, швидше за все, на 80 мільярдів євро». Д. Бінденагель застерігає, що якщо Німеччина не докладе значно більше зусиль, щоб понести свою частку витрат на стримування, тягар, який постане перед країною, буде «значно вищим». Журналіст нідерландської «Algemeen Dagblad» Н. Клаасен повідомляє, що Нідерланди, як вважає більшість у Палаті представників, мають бути відкритими для участі в миротворчих силах в Україні. Нідерланди повинні сприяти обороні країни за умови, що буде організовано достатню військову підтримку. Своєю чергою нідерландська «De Telegraaf» розкриває деталі успішного розвитку військово-промислового розвитку нашої держави. Ідеться про те, що Україна стає все менше залежною від дорогих і складних танків і бронетехніки для ведення війни. Країна виробляє власні безпілотники-камікадзе всього за триста євро, які досягли великого успіху проти росіян на полі бою. Зараз, йдеться у статті, у країні працює 500 виробників, які часто працюють із 3D-принтерами, щоб не залежати від інших деталей. Схожа тематика висвітлюється на сторінках литовської «Lietuvos rytas». Видання повідомляє, що Президент України В. Зеленський представив голові Військового комітету НАТО Д. Драгоне надсекретне підземне підприємство з виробництва ракет, розкривши розробку та розгортання новітньої в країні безпілотної самохідної керованої ракети, відомої як «Пекло». За словами видання, окрім своєї військової ефективності, ракети «Пекло» підкреслюють зростаючу незалежність України у виробництві зброї. Візит делегації НАТО, йдеться у статті, свідчить про те, що Альянс дуже зацікавлений у технологічному прогресі України та її потенційній ролі у зміцненні обороноздатності Європи.

Негативна тональність інформаційних повідомлень про Україну прослідковувалася передусім в інтернет-виданнях Польщі («Rzeczpospolita», «Do Rzeczy»), Бельгії («The Brussels Times», «POLITICO»), Угорщини («Nepszava»).

Бельгійське видання «The Brussels Times» звертає увагу на заяву міністра оборони США П. Гегсета, який відзначив, що членство України в НАТО «не є реалістичним результатом потенційних переговорів про припинення війни в Україні». П. Гегсет вважає «нереалістичною метою» і повернення до українських кордонів, якими вони були до 2014 року. Він також виключив можливість направлення Вашингтоном американських миротворчих військ в Україну. Репортер бельгійського «POLITICO» польського походження Б. Бжезінський стверджує, що боротьба навколо експорту продуктів з України вбиває клин між Польщею та Україною. Після майже трьох років війни в Україні протести польських фермерів демонструють соціальні та політичні тріщини в колись

непохитному альянсі. На найфундаментальнішому рівні польські фермери виступають проти системи «шляхів солідарності» Європейського Союзу, яка дозволила українським аграріям перекидати величезний експорт зерна та інших продуктів харчування через сухопутний кордон до ЄС, оскільки традиційні шляхи експорту через Чорне море були заблоковані росією. Економічний аргумент про те, що підтримка Києва з боку Польщі має надто високу ціну, що українські товари не відповідають стандартам ЄС і що польська продукція страждає, – отримав резонанс. Опитування Центру дослідження громадської думки Польщі показало, що 81 % поляків підтримує протести фермерів. Але невдоволення в Польщі глибше, а протести фермерів підживлюють ширші національні дебати про історію та ідентичність, що стають великими напередодні президентських виборів у Польщі 18 травня, пише Б. Бжезінський. Стаття в угорській «Nepszava» висвітлює візит парламентського державного секретаря Міністерства зовнішньої економіки та закордонних справ Угорщини Л. Модяра в Україну, де він вимагав пояснень від української влади щодо нібито «кампанії з дискредитації» угорського уряду. Чинивник оприлюднив умови для «нормалізації відносин, зокрема повернення мовних прав угорській громаді Закарпаття та припинення дій, спрямованих проти уряду В. Орбана», пригрозивши відповідними заходами у разі відсутності задовільної реакції. Д. Веромейчик, польський кіноактор та директор Національного кіноархіву Польщі, у своїй публікації на шпальтах тижневика «Do Rzeczy» аналізує інтерв'ю президента А. Дуди в «Financial Times», де останній зробив дуже цікаве пророцтво щодо часів після закінчення війни в Україні. Він заявив, що можливе припинення війни в Україні може бути пов'язане із загрозою безпеці Польщі через зростання злочинності серед українців, які перебувають у Польщі. «Уявіть собі ситуацію, коли тисячі людей повертаються додому з передової. У багатьох із тих, хто зараз воює з росією, будуть психічні проблеми», – прогнозує А. Дуда. Майбутнє України політик представляє у досить похмурих фарбах, робить висновок автор публікації. В іншій статті «Do Rzeczy» польський історик А. Новак гірко підсумував політику Києва, звинувативши українські еліти як у виборі на користь Німеччини, а не Польщі, так і в підтримці «культу вбивць поляків». Він вважає, що українці знову демонструють «повну історичну амнезію», забуваючи, що «росія завжди в кінцевому підсумку хоче домовитися з Німеччиною». А. Новак також має образу на владу в Києві за підтримку ОУН-УПА. Бандері ставили пам'ятники не як вбивці поляків, а як захиснику української незалежності від советів, погоджується історик, але зараз Україна має сотні, тисячі героїв цієї війни і пам'ятники Бандері більше не потрібні. Якщо захищаються ці пам'ятники і пам'ять, у яких головною загрозою є поляки, значить відбувається щось дуже погане і в цьому винна українська сторона, вважає А. Новак. Журналісти «Do Rzeczy» зауважують, що, згідно з дослідженням, проведеним вченими з Центральноєвропейської обсерваторії цифрових медіа, 17 % громадян Словаччини хочуть, щоб росія виграла війну проти України. Цей показник значно вищий, ніж у сусідніх країнах. Для порівняння, лише 4 % поляків і 7 % чехів хочуть перемоги москви. Більше того, третина населення Словаччини хоче тимчасового перемир'я без переможця, і

лише стільки ж респондентів – перемоги України. У статті додається, що на такі переконання впливає дезінформація, яка поширюється словацькою владою.

Отже, закордонні інтернет-медіа продовжують інформувати про ситуацію в Україні та на російсько-українському фронті, мирні зусилля української влади. Значна увага приділена обговоренню мирних ініціатив та позиції США щодо українського питання. Переважно оглядачі та експерти обережно коментують дії американської сторони, приймаючи з осторогою офіційні заяви посадових осіб США про можливість досягти домовленості з росією. Європейські політики скептично оцінюють можливості успішних переговорів із росією, підкреслюючи, що росія є агресором, який повинен понести покарання. Більшість європейських високопосадовців відкрито висловлює підтримку нашій державі й готовність надалі надавати військову та фінансову допомогу Україні. Прагнення України продовжувати боротьбу з агресором сприймається як зрозумілий та очевидний крок на відновлення суверенітету держави відповідно до норм міжнародного права. Критичні зауваження на адресу нашої держави пов'язані з економічними суперечками щодо експорту енергоносіїв та збіжжя, а також, як у випадку з Польщею, з історичними подіями періоду Другої світової війни.